

Factsheets Formatie 2012

Standpunten verzekeraars
over 14 beleidsterreinen

VERBOND VAN VERZEKERAARS

Inleiding

Leven en ondernemen is risico nemen. Verzekeraars spelen een centrale rol in de economie door mensen de zekerheid te bieden die zij nodig hebben om risico's te nemen. Daarmee creëren zij mogelijkheden voor hun klanten en de samenleving als geheel.

Bij diverse maatschappelijke vraagstukken, zoals de woningmarkt, de oudedagsvoorziening, de positie van zelfstandigen, veiligheid en financiële stabiliteit, bekijken verzekeraars of ze zekerheden kunnen bieden, zaken mogelijk kunnen maken of als partner vanuit hun ervaring en deskundigheid kunnen bijdragen aan het oplossen van maatschappelijke vraagstukken.

In de hierna volgende factsheets geeft het Verbond aan wat belangrijke onderwerpen zijn voor de formatie. Deze factsheets vormen het vervolg op de eerdere factsheets in verband met de Tweede Kamerverkiezingen en bevatten achtergronden en standpunten van verzekeraars over:

- Woningmarkt
- Pensioenen en AOW
- Zelfstandigen: arbeidsongeschiktheid en pensioen
- Ontslagrecht en privatisering WW
- Ziektewet en WGA voor flexwerkers
- Financiële crisis
- Regeldruk en nalevingslasten
- Assurantiebelasting
- Algemene toegang tot de Gemeentelijke Basisadministratie (GBA)
- Private verzekeringsoplossing overstromingsrisico
- Rechtsbijstand/toegang tot het recht
- Brand en fysieke veiligheid
- Samenwerking bestrijding criminaliteit
- Transportsector en economische schade door criminaliteit

September 2012

Woningmarkt

Inleiding

In het Lenteakkoord is ervoor gekozen alleen nog nieuwe lineaire en annuïteitenhypotheken in aanmerking te laten komen voor hypotheekrenteaftrek. Het Verbond is van mening dat dit de markt, vooral de startersmarkt, nog meer op slot zet.

Cijfers en achtergrond

- De meest populaire hypotheek op dit moment is gedeeltelijk aflossingsvrij (50 procent van de marktwaarde) en het restant wordt afgelost door middel van een (bank)sparhypothek.
- Bij een hypotheek van € 250.000 bedraagt de netto woonlast bij 42 procent IB en een rente van 4,9 procent € 803 netto per maand.
- Als dezelfde hypotheek verplicht annuïtair moet worden afgelost, stijgt de netto woonlast in het eerste jaar al naar € 951 (+18 procent) en dat loopt op naar € 1.327 in het laatste jaar (+65 procent).

Standpunten verzekeraars

Het Verbond is voor een brede hervorming van de woningmarkt. Het succes van de woningmarkt staat of valt met het vertrouwen van huizenkopers. De verplichtstelling van de lineaire of annuïteitenhypotheek zorgt echter voor het tegenovergestelde:

- De netto maandlasten worden aanzienlijk hoger.
- Hierdoor is een flinke prijscorrectie van de woningmarkt te verwachten.

- Woningen in het goedkopere segment kunnen echter niet of nauwelijks in prijs zakken, omdat starters van de afgelopen tien jaar geen overwaarde hebben. En geen spaargeld. Zij kunnen hun huis niet met verlies verkopen en worden vastgeketend aan hun woning.
- Deze woningen komen dus niet beschikbaar voor andere starters.
- Een toetreder mist het vertrouwen dat de aan te kopen woning voldoende in waarde stijgt of stabiel blijft om later te kunnen doorstromen. Hierdoor stelt hij de aankoop uit.
- Minder doorstroming treft ook de arbeidsmarkt. Werknemers zullen minder in staat zijn om dichterbij het werk te gaan wonen, of om te verhuizen bij een nieuwe baan.

→ Wij willen waken voor een stapeling van maatregelen bovenop het Lenteakkoord. Wij pleiten primair voor een alternatief op het Lenteakkoord: hervorming van de woningmarkt conform de visie van de 22 economen: een geleidelijke daling van de renteaftrek van 52 tot 30 procent. Een aanpak via de tariefskant bereikt in onze optiek dezelfde doelen als het Lenteakkoord, maar zonder de hierboven beschreven nadelige effecten.

In alle mogelijke te kiezen varianten is het van belang om mensen minder afhankelijk te maken en de woningmarkt sneller te laten herstellen. Daarom stellen wij aanvullend op de huidige beleidsvoornemens voor:

- Verruim de hypotheekmogelijkheden voor (kansrijke) starters.
- Bouwsparen: stimuleer vermogensopbouw voor de eigen woning via een moderne variant van de Jeugdspaarwet. Dit zal de zelfredzaamheid van huishoudens vergroten en aanspraken op overheidsbudgetten op termijn terugdringen. Bouwsparen maakt het mogelijk om geleidelijk de maximale financiering (loan to value) te verlagen tot 90 procent van de marktwaarde en zo de hypotheekschulden tot gewenste hoogten terug te brengen. Start met de daling pas zodra het vertrouwen in de markt terug is en gestart is met bouwsparen.
- Bied de mogelijkheid tot het meefinancieren van een restschuld op de oude woning in de hypotheek op de nieuwe woning.
- Zorg voor een geloofwaardige en duurzame aanpak zodat er helderheid is en de markt zich kan herstellen.

Pensioenen en AOW

Inleiding

De oudedagsvoorziening in Nederland wordt de komende jaren ingrijpend hervormd.

Cijfers en achtergrond

Verzekeraars zijn verantwoordelijk voor de uitvoering van een belangrijk deel van de tweede-pijlerpensioenen. Op dit moment is circa twintig procent hiervan in een verzekerde regeling ondergebracht.

Standpunten verzekeraars

- Het is wenselijk dat mensen zelf kunnen kiezen op welk moment zij met pensioen gaan. Om dit mogelijk te maken, is het nodig dat de AOW wordt geflexibiliseerd. Wie later met pensioen gaat krijgt dan een hogere AOW-uitkering, wie eerder met pensioen gaat krijgt een lagere uitkering.
- Het Verbond pleit ervoor de fiscale kaders niet verder te beperken dan is opgenomen in de Wet verhoging AOW- en pensioenrichtleeftijd. Mogelijkheden om in de tweede en/of derde pijler een goede oudedagsvoorziening op te bouwen zouden anders te veel worden beperkt, en uitvoeringskosten die gemoeid zijn met periodieke aanpassing aan nieuwe wetgeving zouden anders de pensioenopbouw onnodig belemmeren.
- Het feit dat pensioenen bij pensioenfondsen minder zeker zijn dan door de belanghebbenden lang is aangenomen, maakt het wenselijk dat werkgevers en werknemers meer keuzevrijheid krijgen bij de uitvoering van hun pensioenregeling. Zij moeten zoveel mogelijk vrijheid krijgen om te kiezen voor de bij hen passende balans tussen zekerheid, prijs en ambitie. Eerder pleitten AFM en diverse politieke partijen reeds voor meer keuzevrijheid in het pensioenstelsel. Verzekeraars ondersteunen dit pleidooi. Wij gaan graag met alle betrokkenen in gesprek over een verantwoorde uitwerking van deze wens.
- Voor het gehele pensioenstelsel zou moeten gelden dat de solvabiliteitseisen aansluiten bij de zekerheid die de deelnemer verwacht. De verschillen tussen de eisen voor pensioenfondsen en verzekeraars zijn toegenomen.
- Verschillen in zekerheid (solvabiliteit) kunnen gerechtvaardigd zijn. Echter, alleen als dit op basis is van het karakter en het risico van het product. Verschillen zijn niet gerechtvaardigd als

- ze louter op de juridische entiteit van de pensioenuitvoerder (fonds of verzekeraar) zijn gebaseerd. Als er een verschil bestaat in de zekerheid die wordt geboden, dan zal dit transparant moeten zijn en expliciet moeten worden gecommuniceerd naar de klant.
- Demissionair minister Kamp is bezig met de vormgeving van de Algemene Pensioeninstelling (API). De introductie van de API is voortgekomen uit de Europese IORP-richtlijn: de pensioenfondsenrichtlijn. De Europese Commissie is voornemens deze richtlijn te herzien. In de Tweede Kamer zijn deze plannen meerdere malen onderwerp van discussie geweest. Het Verbond vindt het beter om te wachten met de vormgeving van de API tot deze herziening is uitgekristalliseerd zodat het regime voor API's op de juiste uitgangspunten kan worden gebaseerd.

Zelfstandigen: arbeidsongeschiktheid en pensioen

Inleiding

Steeds vaker verdienen mensen (een deel van) hun inkomen als zelfstandige. Kern van ondernemerschap is eigen verantwoordelijkheid. Dat betekent dat een zelfstandige zelf moet bepalen of hij iets wil regelen voor zijn oude dag of het afdekken van het arbeidsongeschiktheidsrisico.

Cijfers en achtergrond

- Ongeveer negen procent van de beroepsbevolking werkt als zzp'er en dit aandeel neemt toe.
- Circa de helft van de zelfstandigen heeft een arbeidsongeschiktheidsverzekering.
- Eveneens de helft doet aan pensioenopbouw naast de AOW.
- De groep zelfstandigen is zeer divers samengesteld. Veel zelfstandigen halen slechts een beperkt inkomen uit het ondernemerschap, waardoor zij er meestal geen belang bij hebben een aanvullende verzekering te sluiten. Ook zijn er zelfstandigen met andere vangnetten waarop ze kunnen terugvallen, zoals vermogen, een partner met voldoende inkomen of een verzekerd inkomen uit loondienst. Het maken van een regeling die bij alle zelfstandigen past, is daarom niet haalbaar.
- De meerderheid van de zelfstandigen wil niet verplicht deelnemen aan regelingen voor pensioen of arbeidsongeschiktheid. Zij hechten aan hun keuzevrijheid.
- Er bestaat wel behoefte aan het afdekken van het arbeidsongeschiktheidsrisico of het regelen van een oudedagsvoorziening. Verzekeraars bieden hiervoor een scala van producten aan. Wij werken eraan deze markten zo transparant en toegankelijk mogelijk te maken, en blijven graag in gesprek met vertegenwoordigers van klanten om waar nodig het aanbod nog beter te laten aansluiten bij de behoefte.

Standpunten verzekeraars

- Er is vorig jaar een SER advies over zzp'ers verschenen. Ons inziens kan dit als uitgangspunt dienen voor verder onderzoek naar de behoeften van zzp'ers voorafgaand aan eventueel aan te passen regelgeving. Er zijn nog te veel open vragen die beantwoord moeten worden voorafgaand aan eventuele wettelijke aanpassingen.
- Wat betreft de arbeidsongeschiktheid geldt dat sector zelf (de zzp'er) veelvuldig heeft aangegeven niets in een (semi-)verplichting te zien. Het kan ons inziens dus aan de markt worden overgelaten. Overigens: veel producten die nu

door de markt worden geboden, zijn objectief beter dan de vrijwillige verzekeringen via het UWV. De markt biedt een lagere premie met betere dekking en voorwaarden. De problematiek wordt vooral veroorzaakt doordat AOV-bescherming in zijn aard kostbaar is en doordat verzekeraars accepteren en prijzen op basis van individuele risicokenmerken. Voor werknemers legt de werkgever zo'n 13 procent van het loon aan premie opzij. Dat getal is voor werkenden in loondienst onzichtbaar. Als zelfstandigen dat opeens zelf moeten gaan betalen, is er schrik. Deze kosten houd je hoe dan ook, verplicht of niet, collectief of niet, privaat of publiek. Zelfstandigen die om medische redenen niet verzekerd kunnen worden, kunnen aan de start van de onderneming gebruikmaken van de verzekeringen van het UWV of de (private) vangnetverzekering. Zo is er altijd voor iedereen een verzekering mogelijk.

- Ook voor de oude dag treffen veel zelfstandigen geen voorziening. Vaak gaan ze uit van andere middelen, zoals vermogen uit het bedrijf. Om te laten zien welke mogelijkheden zelfstandigen hebben om iets voor de oude dag te regelen lanceren we eind september een website met objectieve informatie; zo kan men weloverwogen een keuze maken.

Nadere informatie

Meer informatie: SER-onderzoek 'Zzp'ers in beeld': <http://www.ser.nl/nl/publicaties/adviezen/2010-2019/2010/b29123.aspx> (via deze link ook per hoofdstuk te downloaden; hoofdstuk 9 en 10 gaan over arbeidsongeschiktheid en pensioen).

Ontslagrecht en WW

Inleiding

Bij de aanpassing van het ontslagrecht is het raadzaam de directe inkomensuitval voor werknemers te beperken. Verzekeraars zijn voorstander van het handhaven van een betekenisvolle contante ontslagvergoeding, en niet enkel een transitiebudget.

Cijfers en achtergrond

- Gepaste (contante) ontslagvergoedingen dienen een belangrijk doel in het overbruggen van baan naar baan. Vooral voor de vaste lasten is dit van belang.
- Voor een modaal inkomen betekent terugvallen op de WW-uitkering een achteruitgang van 20 procent. Tweemaal modaal (bruto 66.000 euro) gaat er ruim 40 procent op achteruit. 2,5 maal modaal zien hun inkomen zelfs gehalveerd.
- Vooral jonge gezinnen, die nog geen tijd hebben gehad om reserves op te bouwen, maar al wel een gezinshuis hebben, zijn kwetsbaar. Zonder ontslagvergoeding kunnen deze groepen snel problemen krijgen met hun vaste lasten (vooral hypotheekpremies) bij enkel WW.

Standpunten verzekeraars

Ontslagvergoeding en procedure

- Ook wij zien verbetermogelijkheden in de huidige praktijk van ontslagrecht en ontslagvergoeding. Zo delen wij de opvatting dat er een uniforme procedure moet komen en dat belemmeringen in de arbeidsmobiliteit moeten worden weggenomen.

- De meeste ontslagvergoedingen zijn ons inziens niet buitensporig of onnodig. Ze dienen een helder doel: een cruciale aanvulling ter overbrugging van een periode van werkloosheid.
- Juist wij als verzekeraars zien dat ook in de praktijk, omdat de ontslagvergoedingen veelal via verzekeringsproducten hiervoor worden aangewend.
- Wij sluiten niet uit dat de al zeer kwetsbare woningmarkt een verder 'tijke' kan krijgen doordat er meer betalingsproblemen zullen voorkomen bij bovengenoemde groepen.
- Het schrappen van de ontslagvergoeding kan leiden tot toenemend verzuim en (onbedoeld) beroep op ziekteverzuimverzekeringen.

Daarom: →

- Verzekeraars zijn voorstander van het – onder voorwaarden – behouden van de contante ontslagvergoeding (eventueel naast een opleidings- of transitiebudget).
- Een mogelijke aanpak is een maximering van de ontslagvergoeding waarbij vooral het onderscheid tussen jong en oud verdwijnt. Daarnaast kan de ontslagvergoeding voorwaardelijk worden uitgekeerd of in delen. Als een werknemer bijvoorbeeld snel een nieuwe baan heeft, dan is een vergoeding van zes maanden niet nodig.

Privatisering WW

- Werkgevers krijgen een eigen risico voor de eerste periode van werkloosheid van ex-werknemers. Veel (met name kleinere) werkgevers zullen zich willen beschermen tegen dit risico.
- Verzekeraars kunnen in de huidige situatie niet in die behoefte voorzien. Het risico is namelijk niet altijd onzeker en onvermijdbaar. Ook is het risico sterk instabiel door conjuncturele en structurele arbeidsmarktontwikkelingen.
- Of verzekeraars in de toekomst wel in de behoefte van werkgevers kunnen gaan voorzien, is afhankelijk van de mate waarin het kabinet in de uitwerking de (verzekerings)technische bezwaren kan wegnemen. Daartoe willen wij graag samen met het kabinet en de sociale partners onderzoeken of, en onder welke (publieke) randvoorwaarden, in deze behoefte kan worden voorzien.

Ziektewet en WGA voor flexwerkers

Inleiding

- Vanaf midden jaren '90 zijn succesvolle maatregelen getroffen die werkgevers en werknemers meer verantwoordelijk hebben gemaakt voor preventie, herstel en werkhervatting.
- Het ingezette beleid heeft echter nog onvoldoende effect gehad bij werknemers met een tijdelijk dienstverband en uitzendkrachten. Deze zogenoemde flexibele werknemers komen vanuit de Ziektewet in de WGA terecht en vormen nu meer dan de helft van de WGA-instroom.

Cijfers en achtergrond

- Circa 90 procent van alle kleine werkgevers (tot 25 medewerkers) en een kleine 60 procent van alle grote werkgevers heeft een verzuimverzekering.
- Voor de WGA-periode daarna verzekert een belangrijk deel van de werkgevers zich nog bij het UWV.
- In 2011 was 30 procent van alle werkgevers eigenrisicodrager WGA. In 2009 was dat nog 19 procent.
- Werkgevers kunnen nu nog niet eigenrisicodrager WGA worden voor flexibel personeel. Dit wordt per 2016 mogelijk. Dit wetsvoorstel is bij de Tweede Kamer ingediend, maar nog niet in behandeling genomen. Dit wetsvoorstel geeft werkgevers geen keuzevrijheid en verzekeraars geen gelijk speelveld met het UWV (zie hieronder).

Standpunten verzekeraars

Het eigenrisicodragerschap door werkgevers voor de WGA (en de ZW) kan verder worden gestimuleerd. Zo wordt er meer verantwoordelijkheid neergelegd bij werkgever, verzekeraar en andere dienstverlenende partijen die er belang bij hebben dat werknemers zoveel mogelijk duurzaam aan de slag blijven. Hiervoor is nodig dat het UWV en private verzekeraars een gelijk speelveld hebben om met elkaar te concurreren. Dat vereist de volgende maatregelen:

- Bij de overgang naar eigenrisicodragerschap ZW of WGA moeten voor alle werkgevers de lopende ZW- en WGA-lasten volledig worden gefinancierd. In de huidige situatie heeft het UWV bij de WGA (in tegenstelling tot private verzekeraars) niet voor deze uitgaven gereserveerd. Daardoor zitten werkgevers vast aan het UWV.
- De Eerste Kamer behandelt in september het wetsvoorstel beperking ziekteverzuim en arbeidsongeschiktheid vangnetters. Dit wetsvoorstel

regelt onder meer dat voor kleine en middelgrote werkgevers die vanaf 2014 eigenrisicodrager WGA worden, bij de overstap de lopende WGA-lasten (gedeeltelijk) worden gefinancierd. Deze regeling moet worden uitgebreid, zodat voor alle werkgevers die op 2014 of daarna eigenrisicodrager WGA zijn, alle lopende WGA-lasten worden gefinancierd. Zonder dat onderscheid wordt gemaakt tussen nieuwe en reeds bestaande eigenrisicodragers of de werkgeversgrootte.

- Het UWV moet voor alle werkgevers een premiestructuur gaan gebruiken die zo min mogelijk verschilt van de structuur die de private verzekeringsmarkt hanteert (een lastendeckende premie die werkgevers tot activering stimuleert).
- Het UWV verstrekt aan werkgevers en hun dienstverleners tijdig de juiste informatie om de aanpak van verzuim en arbeidsongeschiktheid goed te kunnen vormgeven.

Financiële crisis

Inleiding

De samenleving heeft baat bij een stabiele en gezonde financiële sector. Verzekeraars dragen middels het wegnemen van risico's en het investeren van de toevertrouwde premies bij aan het draaiend houden van de Nederlandse economie.

Cijfers en achtergrond

- Verzekeraars beleggen circa € 350 miljard aan vermogen in de economie.
- De Nederlandse verzekeringssector is solvabel. Eind 2011 bedroeg de solvabiliteit ongeveer 250 procent van het wettelijk vereiste kapitaal (Solvency I). Op het diepste punt van de crisis (eind 2008) bleef de solvabiliteit gemiddeld over de gehele sector met circa 200 procent nog ruim boven het wettelijk vereiste van 100 procent.
- Het verhogen van kapitaaleisen betekent meer zekerheid, maar leidt ook tot extra kosten. Deze kosten kunnen voor klanten betekenen dat de premies moeten worden verhoogd.

Standpunten verzekeraars

Bij het maken van wetgeving moet goed rekening worden gehouden met de volgende punten:

- Verzekeraars zijn anders dan banken. Regelgeving als gevolg van issues met banken kan daarom niet automatisch een-op-een worden overgenomen.
- Wetgeving mag niet leiden tot verstoring van de concurrentie en het level playing field, zowel binnen de sector (grotere versus kleinere verzekeraars), als tussen sectoren (concurrentie met pensioenfondsen en banken) en internationaal.
- Van belang is dat wetgeving onnodig hoge kosten voorkomt en een relevante markt gegarandeerd blijft zodat verzekeraars de nutsfunctie en de rol als zekerheidsbieder en investeerder kunnen blijven invullen.
- In Europa wordt gewerkt aan Solvency II, de nieuwe regels voor kapitaalvereisten en risicomanagement. Verzekeraars maken zich zorgen hoe in Europa de Solvency II-regels exact worden ingevuld. De vraag is of het langetermijnbeleggingskarakter van verzekeraars wel goed tot zijn recht komt. Daarnaast vinden wij het van belang dat er niet nog extra (nationale) kapitaaleisen naast Solvency komen. Eerst moet Solvency II de kans krijgen om te werken.

Regeldruk en nalevingslasten

Inleiding

Hoewel de reflex tot meer regels voor de financiële sector begrijpelijk is, lijkt het er nu op dat de hoeveelheid regels meer schade doet dan de individuele regels goed doen.

Cijfers en achtergrond

Er komt ongelooflijk veel wet- en regelgeving op verzekeraars af.

- Een voorlopige inventarisatie wees november vorig jaar uit dat meer dan 100 wetsvoorstellen en 31 Brusselse initiatieven direct of indirect voor verzekeraars van belang zijn.
- Daarnaast lopen er meer dan 100 onderzoeken/informatieverzoeken van DNB en de AFM bij onze leden.
- In de circulaire 'Aanpak financiële sector' van 13 april 2012 somt minister De Jager een pakket van 40 maatregelen op die in gang zijn gezet om de financiële sector te hervormen.

- De Parlementaire Enquêtecommissie Financieel Stelsel (commissie De Wit II) publiceerde op 11 april 2012 maar liefst 20 aanbevelingen voor de financiële sector.
- Door de hausse aan wet- en regelgeving zijn verzekeraars gedwongen veel schaarse tijd, geld en energie te besteden aan het implementeren hiervan. Dit gaat grotendeels ten koste van IT- en administratiecapaciteit (denk aan de hercalculatie van woekerpolissen), maar ook ten koste van innovatietrajecten en dergelijke. Dit geldt ook voor de grote uitvraag van informatie door toezichthouders.

Standpunten verzekeraars

- Zorg voor een betere coördinatie door minder én consistente regels. Laat het ministerie van Financiën onderzoek doen naar de cumulatieve effecten van regels voor verzekeraars, net zoals de Europese Commissie dat heeft laten uitvoeren voor de banken.
- Voer een inspanningsverplichting in voor de overheid om alternatieven te (laten) zoeken voor nieuwe wet- en regelgeving die het beoogde doel ook bereiken.
- Bied meer weerstand aan de overdaad aan nieuwe Europese financiële regels.
- Loopt niet meer vooruit op Europese regels. Dat leidt tot dubbele aanpassing en dus extra nalevingslasten.
- Laat bedrijfseffectentoetsen verplicht en beter toetsbaar uitvoeren bij nieuwe lagere regelgeving.
- Laat toezichthouders een bedrijfseffectentoets uitvoeren of ten minste verantwoording afleggen over proportionaliteit, efficiëntie en effectiviteit bij o.a. informatieverzoeken.
- Besteed bij nieuwe wet- en regelgeving meer aandacht aan kleinere verzekeraars. Bijvoorbeeld via principle based (open) normen inzake governance en solvency.
- Bij aanpassing van bestaande regels past terughoudendheid, omdat dit extra (initiële) lasten geeft.

Assurantiebelasting

Inleiding

Uit doorberekeningen door het CPB van de verkiezingsprogramma's is gebleken dat door een aantal partijen een verdere verhoging van de assurantiebelasting wordt voorgestaan, tot meer dan een verdubbeling.

Cijfers en achtergrond

Verzekeraars dragen assurantiebelasting af over de meeste schadeverzekeringen, voor zowel particulieren als bedrijven. In mei 2012 is het tarief verhoogd van 7,5 procent naar 9,7 procent. Een verhoging naar 21 procent zou de staat volgens de CPB-doorrekening € 1,3 miljard moeten opleveren. Dit betekent voor particulieren en MKB een lastenverzwaring van ruim tien procent. Voor particuliere verzekeringnemers komt dit gemiddeld neer op een verhoging van meer dan € 100 per jaar.

Standpunten verzekeraars

- Het Verbond van Verzekeraars begrijpt dat er financiële middelen moeten worden gevonden ter dekking van het begrotingstekort van de overheid. Mede in het licht van twee recente verhogingen van de assurantiebelasting (in 2008 van 7 procent naar 7,5 procent en onlangs nog in 2012 van 7,5 procent naar 9,7 procent), zou de benodigde dekking nu elders gevonden moeten worden en niet opnieuw ten laste moeten komen van verzekeringnemers. Een verhoging van 11,3 procent vinden wij disproportioneel.
- Voor verzekeringnemers (zowel particulieren als MKB-bedrijven) betekent verhoging van de assurantiebelasting een lastenverzwaring van ruim tien procent. Omdat de meeste verzekeringen waarover assurantiebelasting wordt geheven geen substitutieproducten kennen (er is geen alternatief voor een inboedel- of aansprakelijkheidsverzekering), is niet uit te sluiten dat vanwege de verhoging vraaguitval zal plaatsvinden. Sommige mensen zullen zich mogelijk niet meer kunnen verzekeren tegen de meest elementaire risico's, zoals ook bij de zorgverzekering wordt gesignaleerd.
- Op basis van de gemiddelde premie van € 811 per verzekeringnemer per jaar voor particuliere schadeverzekeringen (inclusief assurantiebelasting tegen het 'oude tarief' van 7,5 procent), zou er uitgaande van een gemiddeld verzekeringspakket sprake zijn van een stijging van meer dan € 100 per jaar per verzekeringnemer/huishouden*. Een dergelijke verhoging is naar onze mening een niet onaanzienlijke aanslag op de koopkracht van particuliere huishoudens.
- Voor verzekeraars zelf zal een mogelijk derde verhoging in korte tijd opnieuw behoorlijke administratieve lasten en uitvoeringsactiviteiten met zich meebrengen die niet eenvoudig kunnen worden doorgevoerd en tot verdere kostenverhoging leiden.

* Bron: Centrum voor Verzekeringsstatistiek

Algemene toegang tot Gemeentelijke Basisadministratie (GBA)

Inleiding

Verzekeraars zijn verplicht klanten tijdig van de juiste informatie te voorzien (zorg- en informatieplicht) en te controleren of zij de uitkering aan de juiste persoon doen (identificatieplicht). Een check op de adresgegevens via de GBA is hierbij noodzakelijk. Het gebruik van de GBA is onder de huidige wetgeving enkel toegestaan voor pensioen- en zorgverzekeringsproducten op basis van de uitvoering van een wettelijke taak voor specifieke producten. Voor overige producten hebben verzekeraars echter geen toegang tot de GBA. Dit terwijl zij moeten voldoen aan dezelfde verplichtingen.

Cijfers en achtergrond

- Klanten vergeten regelmatig adresgegevens door te geven aan hun verzekeraar nadat ze zijn verhuisd. In 2011 zijn dat circa 1,5 miljoen mensen (0,5 miljoen huishoudens, bron CBS).
- Via het gebruik van GBA-gegevens is het mogelijk het juiste adres terug te vinden. Verzekeraars hebben echter beperkt toegang tot de GBA. Dit leidt in de praktijk tot:
 - a. verloren polissen/vergeten tegoeden. Zonder adres kunnen begunstigden niet worden opgespoord/geïdentificeerd en kunnen zij hun tegoeden/uitkering niet krijgen;
 - b. ongewenst onverzekerd zijn. Onbekend adres kan leiden tot het uitblijven van premiebetaling door verzekerde. Daardoor loopt de klant het risico ongewenst onverzekerd te zijn;

- c. omslachtige identificatieprocedures en onnodige kosten voor de klant. Bijvoorbeeld het bewijs 'in leven zijn' benodigd als identificatie bij uitkering van levensverzekeringen. Per jaar vragen ongeveer 170.000 mensen een bewijs aan;
 - d. onbegrip bij nabestaanden, omdat zij onnodig worden lastig gevallen;
 - e. misbruik door identiteitsfraude waardoor onterechte uitkeringen worden gedaan.
- Tevens is er onbegrip bij klanten: het is niet uitlegbaar aan de klant dat de ene afdeling wel (b.v. zorg) en de andere niet over dezelfde gegevens beschikt binnen hetzelfde concern.

Standpunten verzekeraars

- Verzekeraars willen hun verantwoordelijkheid nemen in het oplossen van deze problematiek. Verzekeraars hebben daarbij de juiste instrumenten nodig. Een bredere toegang tot de GBA dient de klant en is van maatschappelijk belang.
- Daarom zou de Wet GBA moeten worden gewijzigd zodat verzekeraars de GBA kunnen raadplegen (naam, adres en woonplaatsgegevens). Het Burgerservicenummer (BSN) en geboortedatum dienen hierbij noodzakelijkerwijs als zoekleutel.
- Zorg- en pensioenverzekeraars hebben al toegang. Alle verzekeraars zijn gebonden aan de Gedragscode Verwerking Persoonsgegevens Financiële Instellingen.

Private verzekeringsoplossing overstromingsrisico

Inleiding

Het overstromen van primaire en secundaire rivier- en zeedijken wordt in Nederland sinds 1953 gezien als een technisch onverzekerbaar risico. Het risico is daarom op vrijwel alle inboedel- en opstalpolissen uitgesloten. Het Verbond van Verzekeraars werkt echter aan een private verzekeringsoplossing van deze risico's. Hiervoor is het nodig dat verzekeraars de mogelijkheid krijgen om het risico te dekken via een verplichte opslag op alle opstal- en inboedelverzekeringen, particulier en zakelijk. De overheid wordt gevraagd mee te werken dat verzekeraars deze vorm van solidariteit mogen organiseren. Dat scheelt de overheid ook kosten en biedt zekerheid aan burgers en bedrijven.

Cijfers en achtergrond

- Bij een overstroming loopt de schade al snel op tot vele miljoenen of zelfs miljarden euro's.
- De gemiddelde schadekans per jaar ligt om en nabij €60 miljoen.
- In het overgrote deel van de voorkomende overstromingen zal de limiet hoog genoeg zijn om alle gedupeerden te kunnen helpen. Alleen bij excessieve calamiteiten is een additioneel beroep op de overheid nodig.
- De (verplichte) opslag op de premie is waarschijnlijk niet hoger dan vijf procent.
- Nederland is het enige land in Europa die een dergelijke verzekeringsdekking niet biedt, omdat in de huidige situatie het risico als onverzekerbaar wordt beschouwd.
- Landen met een (verplichte) overstromingsverzekering hebben na een grote calamiteit minder groeivertraging en sneller economisch herstel.

Standpunten verzekeraars

Het verzekerbaar maken van deze risico's biedt als voordelen dat:

- de verzekeringsindustrie solidariteit organiseert en bij een calamiteit de eerste financiële klap(pen) opvangt;
- burgers en bedrijven zo in veel situaties weer 'op weg worden geholpen';
- de verzekeringsindustrie de beredding en schadebehandeling op zich neemt, eventueel ook boven het verzekerde maximumschadebedrag;

- eventuele schade dan niet alleen voor rekening van de overheid is, waar deze in navolging van de Wet tegemoetkoming schade bij rampen (Wts) nu nog ongelimiteerd kan oplopen;
- onzekerheden worden verkleind en preventie wordt gestimuleerd: burgers en bedrijven weten vooraf waar ze aan toe zijn in geval van een calamiteit, zoals deze zomer in onder andere Slenaken en Winterswijk;
- het om een catastrofedekking gaat en niet om een volledige dekking van de schade, waardoor de premie voor iedereen betaalbaar is. Er blijft een eigen risico en de overheid is aan zet bij de schade boven de verzekerde limiet.

Rechtsbijstand/toegang tot het recht

Inleiding

In 2008 heeft het ministerie van (Veiligheid en) Justitie een 'taakstelling' gekregen: het realiseren van een bezuiniging van € 50 miljoen op gesubsidieerde rechtsbijstand. Verzekeraars kunnen eraan bijdragen die taakstelling te halen.

Cijfers en achtergrond

Uit de laatste overzichten blijkt dat het aantal toevoegingen voor wat de taakstelling gesubsidieerde rechtsbijstand (dus zaken waarin de rechtshulp (deels) door de overheid wordt betaald) wel daalt, maar dat de totale kosten niet meedalen. Inmiddels heeft het ministerie een eerste aanzet gedaan om te komen tot een stelselherziening voor de gesubsidieerde rechtsbijstand. Hierbij wordt ook nadrukkelijk naar rechtsbijstandverzekeraars gekeken; kunnen zij niet een deel van de geschillen behandelen waarvoor mensen nu bij de gesubsidieerde rechtsbijstand aankloppen? Denk dan met name aan echtscheidingszaken.

Standpunten verzekeraars

- De mogelijkheid voor burgers om hun recht te krijgen, is van groot belang voor de maatschappij. Het recht moet dan ook toegankelijk blijven. Rechtsbijstandverzekeraars pleiten ervoor hiervoor geen drempels op te werpen (zoals een sterke verhoging van griffierechten) en pleiten tevens voor een level playing field met de advocatuur.
- Daarnaast is het goed alternatieve vormen van geschilbeslechting zoals mediation meer aandacht te geven. Het is immers niet altijd nodig met zaken tot aan de rechter te gaan.
- Rechtsbijstandverzekeraars hebben brede ervaring in het koppelen van efficiëntie aan kwalitatief goede juridische dienstverlening. Deze expertise stellen zij graag beschikbaar ten behoeve van onderzoek naar hervormingen van het stelsel van gesubsidieerde rechtsbijstand.
- Rechtsbijstandverzekeraars pleiten voor overleg met het ministerie om de pro's en contra's van vernieuwingen op het gebied van de (gesubsidieerde) rechtspraak, waarbij bijvoorbeeld een grotere rol is weggelegd voor de rechtsbijstandverzekering, te bespreken.

Brand en fysieke veiligheid

Inleiding

Verzekeraars en overheid kunnen elkaar meer opzoeken in het streven naar een veiliger samenleving. Verzekeraars dragen op diverse manieren bij aan veiliger samenleving, bijvoorbeeld door preventie-eisen in contracten op te nemen en door het belonen van veilig gedrag met premiekorting. Hierdoor beschikken verzekeraars ook over veel kennis over waar de risico's zitten en hoe het veiliger kan. Om deze samenwerking vorm te geven, zou een Safety Deal gesloten kunnen worden, analoog aan de Green Deal.

Cijfers en achtergrond

- Verzekeraars keren jaarlijks € acht miljard aan schade uit, waarvan een groot deel met 'onveiligheid' te maken heeft. De bedrijfstak heeft dus samen met de overheid belang bij een veilige samenleving.
- Onveilige bedrijven, zoals ChemiePack in Moerdijk, die onvoldoende verzekerd zijn, zorgen voor veel maatschappelijke schade. Bij ChemiePack heeft dit de staat tientallen miljoenen euro's gekost. Zo wordt onzorgvuldig handelen door private partijen afgewenteld op het algemeen belang.
- Ondernemers die hun zaakjes wel netjes op orde hebben, zijn vaak duurder uit. Zij betalen immers meer premie en maken meer preventiekosten. Terwijl de baten van die uitgaven maar gedeeltelijk voor henzelf zijn.
- De WRR heeft in 2011 gesteld dat overheid, burgers en bedrijfsleven samen verantwoordelijk zijn voor de fysieke veiligheid.

Standpunten verzekeraars

- Een verplichte aansprakelijkheidsverzekering voor risicovolle bedrijven is wellicht de juiste weg om te voorkomen dat in de toekomst risicovolle bedrijven onvoldoende verzekerd zijn.
- Verplicht het gebruik van brandvertragende middelen in meubels. Dat is in Nederland nu nog niet zo. Daardoor branden deze snel en dragen zo bij aan schade en onveiligheid.
- Verplicht rookmelders. Brand discrimineert: in

oude stadswijken met bewoners met een lagere sociaal-economische status, vinden relatief veel ernstige branden plaats. Wij pleiten er daarom voor dat in alle gebouwen rookmelders verplicht worden, niet alleen in nieuwbouw. Er zou in ieder geval kunnen worden gestart met rookmelders in alle sociale woningbouw.

- Zorg voor een nationale preventieve aanpak van asbest. Er zit nog veel asbest in oude gebouwen. Dat kan bij storm, brand of renovatiewerkzaamheden misgaan, zoals recent in de wijk Kanalen-eiland. Verwijderen is dan onveilig en kostbaar. Een preventieve aanpak is beter. Graag stellen wij hier samen met de overheid een actieplan voor op.
- Zo zijn er meer dossiers, waarin er baat is bij meer overleg tussen bedrijfsleven en overheid, precies zoals de WRR voorstelt. Wij pleiten voor een vertaling van het WRR-advies naar concrete afspraken.
- In dat kader pleiten wij voor het sluiten van een 'Safety Deal'.

Nadere informatie

www.wrr.nl/fileadmin/nl/publicaties/PDF-overige_uitgaven/2011-12-06_Evenwichtskunst_volledige_publicatie.pdf

Samenwerking aanpak criminaliteit

Inleiding

Criminaliteit leidt tot slachtoffers en kost de samenleving veel geld. Verzekeraars kunnen en willen een bijdrage leveren aan het voorkomen van deze schade en het verhalen ervan op de veroorzaker(s).

Cijfers en achtergrond

Verzekeraars hebben veel kennis over criminaliteit, de gevolgen en de aanpak daarvan in huis.

Standpunten verzekeraars

- Meer samenwerking overheid en sector: voor een effectieve aanpak van criminaliteit pleiten wij voor meer informatie-uitwisseling van overheid en politie/Justitie met verzekeraars. Op zowel beleids- als operationeel niveau. Verzekeraars kunnen via publiek-private samenwerking

effectief bijdragen aan de aanpak van (georganiseerde) criminaliteit, zoals transportcriminaliteit, hennepkwekerijen, brandstichtingen, vandalisme, maar zeker ook (verzekerings)-fraude, waarover veel kennis is binnen de sector.

- Informatie ontsluiten via een centraal punt in de bedrijfstak: OM en politie kunnen juridische informatie over daders en feiten ten behoeve van (collectief) regres door verzekeraars alleen rechtstreeks aan een betrokken verzekeraar verstrekken. Omdat in één casus vele verzekeraars betrokken kunnen zijn, is dit logistiek gezien een ingewikkeld proces. Wij pleiten daarom voor het kunnen verstrekken van deze informatie via een centraal punt in de bedrijfstak. Verzekeraars moeten zich voor verhaal ook kunnen voegen in het strafproces.

Transportsector en economische schade door criminaliteit

Inleiding

Transportcriminaliteit is een groot probleem voor Nederland als transportland. Er is al veel gedaan in de strijd tegen transportcriminaliteit, maar er is nog veel meer mogelijk.

Cijfers en achtergrond

- Transportcriminaliteit kost Nederland ongeveer € 350 miljoen per jaar. Bovendien loopt de reputatie van Nederland als transportland gevaar door de hoge mate van transportcriminaliteit.
- Er zijn in Nederland 27 gecertificeerde beveiligde parkeerplaatsen. Certificering is (deels) betaald en begeleid door verzekeraars.
- Er is een pilot gestart onder de naam Secure Lane. Op de aangesloten parkeerplaatsen is transportcriminaliteit bijna 100 procent teruggelopen. De Secure Lane dreigt te verdwijnen vanwege de financiering.

Standpunten verzekeraars

- Verzekeraars vinden het belangrijk dat de overheid certificering van parkeerplaatsen ondersteunt en het parkeren op beveiligde parkeerplaatsen stimuleert. Bijvoorbeeld door ondernemers die hun parkeerplaats beveiligen en laten certificeren een bord langs de snelweg te bieden.
- Ook moet er meer handhaving komen als chauffeurs op plekken parkeren waar zij niet mogen staan. Bijvoorbeeld op de snelweg of naast een bewaakte parkeerplaats.
- De overheid moet Secure Lane faciliteren door bijvoorbeeld het beschikbaar stellen van het glasvezelkabelnetwerk. Financiële ondersteuning blijft nodig zolang het businessmodel van de Secure Lane nog niet is gerealiseerd.

